

KOCAELİ İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

TERCİH DANIŞMANLIĞI

VELİ SUNUMU

MESLEK SEÇİMİNDE AİLEYE DÜŞEN GÖREVLER

MESLEK SEÇİMİNİN ÖNEMİ

MESLEK SEÇİMİ, kişinin var olan meslekler içinden, yapabileceğine inandığı, kendisine maddi ve manevi kazanç sağlayacağını düşündüğü mesleğe yönelmesidir

İnsan hayatının en önemli dönüm noktalarından birisi olan **meslek seçimi** insanın yaşam biçiminin de seçilmesi demektir. Bireyin gelecekteki yaşam tarzının belirlenmesinde dönüm noktası olan **mesleki** tercihini yaparken doğru ve isabetli karar vermesi gerekmektedir

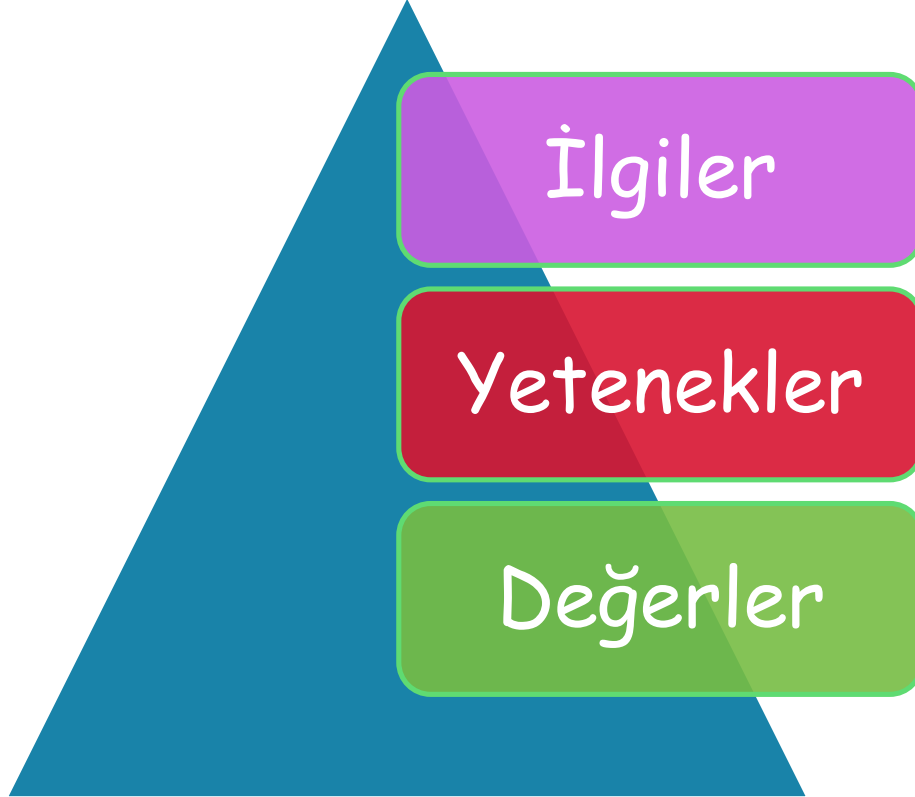

Bu süreçte çocuklarımızı doğru şekilde yönlendirmek, çocuklarımızın ileri de nitelikli bir meslek sahibi olmaları açısından son derece önemlidir.

ÇOCUĞUN BİR MESLEĞE YÖNELMESİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- Geleceğe yönelik hayalleri, istekleri ,
- Cinsiyeti, fiziksel ve psikolojik özellikleri
- İlgiler, yetenekler ve zekâ
- Akademik başarı
- Öğretmenlerin, öğrencinin yetenek ve ilgilerine ilişkin görüşleri
- Arkadaş çevresinin düşünceleri
- Ailenin beklentileri, birey hakkındaki düşünceleri
- Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi
- Çevrenin etkisi
- Teknolojik, sosyal, kültürel ve endüstriyel gelişmeler
- Mesleğin toplumdaki konumu ve mesleğe olan talep
- Mesleğin gelir düzeyi
- Mesleğin eğitim ve kariyer imkânları
- Ülkenin ekonomik yapısı, iş bulma olanakları vb.

KENDİNİ TANIMA

LİSE SEÇİMİ AŞAMASINDA TERCİH EDECEĞİ OKUL ;

Çocuğunuzun;

*** İlgisi, İsteki ve Yeteneklerine uygun mu?**

*** Akademik başarısına uygun mu?**

*** Lise sonrası hedeflerine uygun mu?**

*** Seçeceği alanda/okulda başarılı olabilecek mi?**

ÇOCUKLARIN MESLEK SEÇİMİNDE AİLEYE DÜŞEN SORUMLULUKLAR

- **Çocukları güçlü ve zayıf yönleriyle tanımak ve** , güçlü olduğu yönlerini geliştirmesini, zayıf yönleriyle de barışık olmasını sağlamak.
- **Çocuklarının kendilerini tanımalarını sağlamak.**
- Çocuğu anne veya babanın başaramadıklarını başaracak bir temsil, kendisinin bir parçası, uzantısı olarak algılamanın bir sonucu olan **“Ben olamadım, sen ol”** şeklindeki genel yaklaşımdan uzak durmak

- Onun için ulaşılması zor hedefler belirlemek yerine, gerçekçi hedefler belirlemesine destek olmak.
- Önündeki seçenekleri görmesi konusunda rehberlik etmek.
- Tercihlerini yaparken onu yalnız bırakmamak, gerekli rehberliği yapmak, fakat **son kararı kendisine bırakmak.**
- Okulun rehberlik öğretmeni ile görüşerek okulda verilen mesleki rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinden en iyi şekilde yararlanmasını sağlamak

- Bireysel farklılıkları vurgulamak, onu kendisiyle, başka çocuklarla ya da kardeşiyle kıyaslamamak.
- Çocuğun gelecekle ilgili hayal ve planlarını önemsemek, desteklemek.
- Farklı meslek gruplarından bireylerle tanışmasını, farklı mesleklerin çalışma ortam ve koşullarını görmesi için işyerlerine ve liselere ziyaretlerde bulunmasını teşvik etmek.

ANNE BABA İÇİN ANAHTAR CÜMLELER

- *Bu işi başarabileceğini biliyorum.*
- *Kendin için en doğru kararı senin vereceğini biliyorum.*
- *Sana güveniyorum.*
- *Gerekeni yapacağını biliyorum.*

×

ANNE BABANIN UZAK DURMASI GEREKEN CÜMLELER

- *Ben olamadım sen ol!*
- *Bu çalışmayla senden bir şey olmaz.*
- *Bak kuzenin oldu. Senin neyin eksik?*
- *Sen bu mesleği seç, diğerini hobi olarak zaten sürdürürsün.*

LİSE GİRİŞ SİSTEMİ

LİSELERE
GEÇİŞ
SİSTEMİ

YEREL(SINAVSIZ)
YERLEŞTİRME İLE
GİRİLEN LİSELER

YETENEK SINAVI
İLE GİRİLEN
LİSELER

SINAVLA GİRİLEN
LİSELER

YANLIŞ LİSE SEÇİMİNİN SONUÇLARI

- ✓ *Düşük lise notları*
- ✓ *Düşük üniversite puanı sonucu Üniversiteyi kazanamama ve ya istihdam alanı sınırlı bir bölümü kazanma*
- ✓ *Nitelikli bir mesleğe sahip olamama*
- ✓ *Yanlış meslek seçimi*
- ✓ *Başarısız kariyer girişimleri*
- ✓ *Mutsuz insan*

SINAV ZORUNLU MU?

HAYIR!

**ÇOCUĞUNUZ SINAVA GİRMEZSE
TERCİH DÖNEMİNDE İSTERSENİZ
SADECE YEREL YERLEŞTİRME İLE
GİRİLEN OKUL LİSTESİNDEN DE
TERCİHTE BULUNABİLİRSİNİZ.**

YEREL YERLEŞTİRME İLE ÖĞRENCİ ALAN OKUL TÜRLEĐİ¹⁶

YEREL
YERLEŞTİRME

- MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ

YEREL
YERLEŞTİRME

- ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ

YEREL
YERLEŞTİRME

- ANADOLU LİSELERİ

YEREL(SINAVSIZ) YERLEŐTİRMEDE TERCİH KRİTERLERİ

**KAYIT
BÖLGESİ**

KENDİ
KAYIT
ALANI
KOMŞU
KAYIT
ALANI
DİĞER(İL
İÇİ/İL DIŞI)

**OKUL
BAŞARI
PUANI**

**DEVAMSIZLIK
YAPILAN GÜN
SAYISININ
AZLIĞI**

**8.SINIF
YIL
SONU
BAŞARI
PUANI***

**7.SINIF
YIL
SONU
BAŞARI
PUANI***

**6.SINIF
YIL SONU
BAŞARI
PUANI***

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM
MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU
LİSELERİ

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM

Öğrencilerin ortaöğretim düzeyinde ortak bir genel kültür vererek yükseköğretime, mesleğe, hayata ve iş alanlarına hazırlamayı; Sosyal ve ekonomik sektörler ile iş birliği içinde ulusal ve uluslararası mesleki yeterliliğe, meslek ahlakına ve mesleki değerlere sahip, **yenilikçi, girişimci, üretken, ekonomiye değer katan beceriye sahip öğrencilerin erken dönemde eğitilmesi amaçlanmaktadır..**

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM YERLEŐİM SÜRECİ

8 SINIF

MERKEZİ
YERLEŞTİRME

ANADOLU TEKNİK
PROGRAMI

MAHALLİ
YERLEŞTİRME

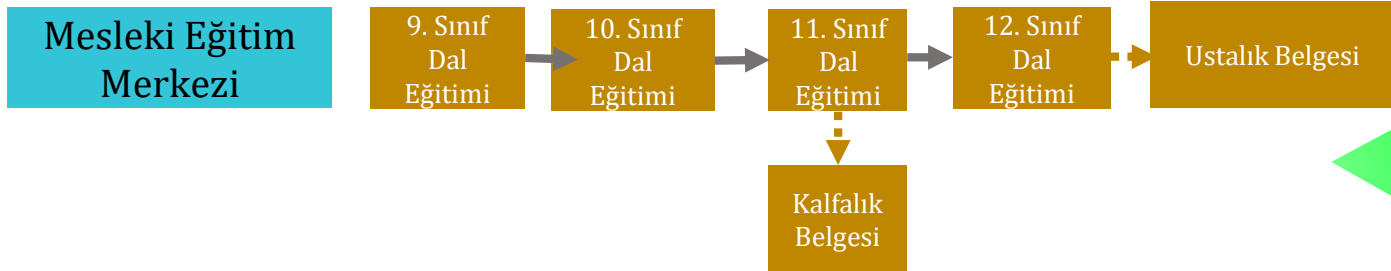
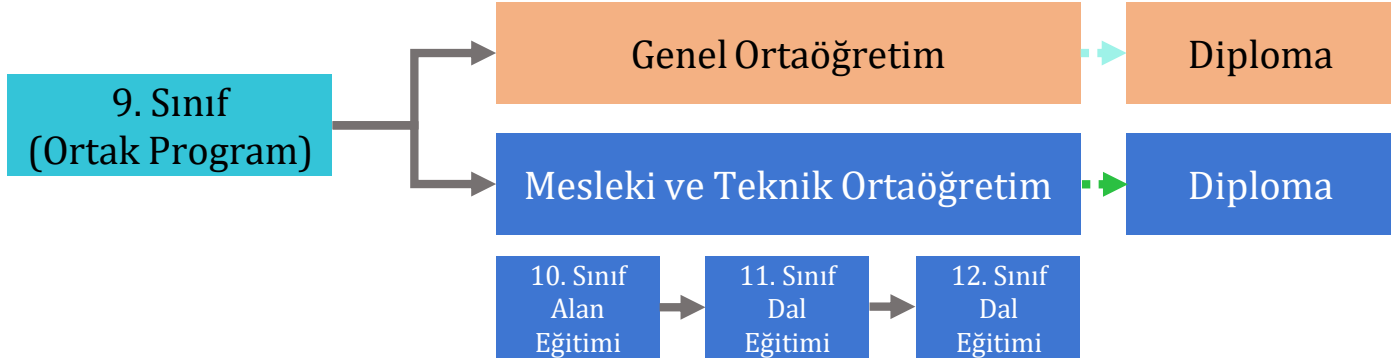
ANADOLU MESLEK
PROGRAMI

MESLEKİ EĞİTİM
MERKEZİ
PROGRAMI

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ

- Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinin 9. sınıf programları diğer ortaöğretim kurumları programları ile aynıdır. 9. sınıf sonunda Alan 10. sınıf sonunda Dal seçimi yapılır.
- Alan seçimi kriterleri olarak öğrencinin Ortaöğretime Yerleştirme Puanı (OYP) ile 9. sınıf yıl sonu başarı puanı dikkate alınır.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM SÜRECİ

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM NEDEN ÖNEMLİDİR?

- Sanayisi gelişmekte olan bir ülke olmamız sebebiyle her geçen gün teknik elemanın önemini arttırıyor. Bu teknik elemanların neredeyse tamamı Mesleki ve Teknik Anadolu lisesi bünyesinden karşılanmaktadır.
- Mesleki ve Teknik Anadolu liseleri, öğrencilere birçok avantaj sunmaktadır. Öğrenciler, henüz eğitim-öğretim hayatlarına devam ederken sosyal güvence kapsamında erkenden sigortaları başlatılmaktadır.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM NEDEN ÖNEMLİDİR?

- Meslek ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri okulda gördükleri derslerle meslek yaşantılarına ilk adımını atarken, okulların sağladığı **staj** imkânlarıyla mesleklerini iş yerlerinde öğrenebilmektedir. Ayrıca aile ekonomisine de önemli bir katkı sunabilmektedir.
- Lise döneminde bir meslekte uzmanlaşan öğrenciler, mezun olduklarında normal liselerde okuyan öğrencilere göre daha çabuk ve daha kolay iş bulabilmektedir.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM NEDEN ÖNEMLİDİR?

- × Öğrenciler Mesleki ve Teknik Anadolu lisesinden mezun olduklarında diplomanın yanı sıra iş yeri Açma Belgesi'ne de sahip olmaktadır.
- × Eğitimleri süresince iş hayatını yakından tanıyacaklarından kendi işyerlerini kurup çalıştırabilmektedirler.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM NEDEN ÖNEMLİDİR?

- ✓ Öğrencilerin 10. sınıftan itibaren mesleki eğitimlere başlamaları ve mezun olduklarında meslek hakkında bilgi sahibi olarak üniversiteye devam etmelerine imkan sağlamaktadır.
- ✓ **Teknoloji, Sanat ve Tasarım ve Turizm fakültelerinde yalnızca Mesleki ve Teknik Anadolu liselerinden mezun olan öğrenciler için ayrılmış özel kontenjan bulunmaktadır.(MTOK kontenjanı)**
- ✓ **Ayrıca 2 yıllık ön lisans bölümlerine ek puanları hakkı vardır.**
- ✓ Mesleki ve Teknik Anadolu liseleri, sanayi kuruluşları ve çeşitli işverenlerle yaptıkları protokol ve anlaşmalara dayalı olarak öğrencilere burs, staj ve mezuniyet sonrası iş imkanı sağlamaktadır.

Mesleki Eğitim Merkezleri

- Mesleki eğitim merkezlerinde kalfalık ve ustalık eğitimi almak üzere oğrenci kaydı yapılmaktadır.

Mesleki eğitim merkezi programlarına kayıt şartları:

- a) En az ortaokul veya imam-hatip ortaokulu mezunu olmak.
- b) Būnyesi ve sađlık durumu gireceđi mesleđin gerektirdiđi iřleri yapmaya uygun olmak.

- Mesleki eğitimi merkezi programı oğrencileri; oğrenci statüsünde olup, her türlü oğrencilik haklarından yararlanır.

Mesleki Eğitim Merkezleri

- Mesleki eğitim merkezlerindeki öğrenciler artık istemeleri durumunda mesleki eğitim merkezlerine geldikleri günlerde fark derslerini alabilecekler ve bu sayede lise diplomasına sahip olabileceklerdir.
- Mesleki eğitim merkezi programlarına devam eden öğrenciler, 10. sınıftan itibaren her ders yılı sonunda yılsonu beceri sınavına alınır. 11. sınıfın sonunda girilen beceri sınavı kalfalık, 12. sınıfın sonunda girilen beceri sınavı ustalık sınavı olarak uygulanır.

ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ

- Öğrencileri hem mesleğe hem de yükseköğretime hazırlayan ortaöğretim kurumlarıdır.
- Öğrenim süresi 4 yıldır.
- Bazı okullar sadece kız ya da sadece erkek öğrenci alırken, bazıları da hem kız hem erkek öğrenci alır.

ANADOLU LİSELERİ

- ✓ Öğrenim süresi 4 yıldır.
- ✓ Sözel, sayısal, eşit ağırlık ve dil bölümleri bulunmaktadır.
- ✓ Anadolu lisesinden mezun olan öğrenciler sözel, sayısal, eşit ağırlık ve dil bölümlerinden öğrenci alan programlara yerleşebilmektedir.

*****DİKKAT;ANADOLU LİSELERİ LİSE DÖNEMİNDE MESLEK KAZANDIRMADIĞI İÇİN DAHA ÇOK AKADEMİK EĞİTİM HEDEFİ OLAN ÖĞRENCİLER İÇİN UYGUN OLAN OKULLARDIR.TERCİH EDERKEN BU DURUMUN GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURULMASI DOĞRU TERCİH AÇISINDAN ÖNEMLİDİR.!!!**

MERKEZİ SINAV İLE GİRİLEN LİSELER

32

SINAVLA
GİRİLEN
LİSELER

- FEN LİSELERİ

SINAVLA
GİRİLEN
LİSELER

- SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ

SINAVLA
GİRİLEN
LİSELER

- PROJE ANADOLU VE ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ

SINAVLA
GİRİLEN
LİSELER

- **MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİNİN TEKNİK PROGRAMLARI**

YETENEK SINAVI İLE ÖĞRENCİ ALAN LİSELER

1. GÜZEL SANATLAR LİSELERİ

2. SPOR LİSELERİ

BAŞVURU KOŞULLARI

Yetenek sınavında 50 (elli) ve üzerinde puan alanların; yetenek sınavının % 70' ile ortaokul başarı puanının %30'u alınarak 100 (yüz) tam puan üzerinden puan üstünlüğüne göre değerlendirme ve sıralama yapılacaktır.

- YETENEK SINAVI PUANI (%70)
- ORTAÖĞRETİM BAŞARI PUANI(6-7-8 ORTALAMASI) (%30)
- BAŞVURULAR HAZİRAN AYINDA ÖĞRENCİ VELİSİ TARAFINDAN OKULLARA ÖNKAYIT YÖNTEMİYLE YAPILMAKTADIR.

TEŞEKKÜR
EDERİZ

KAYNAKÇA

- Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretime Geçiş Yönergesi
- Ortaöğretime Geçiş Tercih ve Yerleştirme Kılavuzu, 2019
- Sınavla öğrenci alacak ortaöğretim kurumlarına ilişkin merkezî sınav başvuru ve uygulama kılavuzu, 2019
- Türkiye’de Mesleki ve Teknik Eğitimin Görünümü 2023 Eğitim Vizyonu
- <http://mbs.meb.gov.tr/>
- <https://kocaeli.meb.gov.tr/kariyer/>
- <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>